

ORSA KOMMUN

Orsa Lärcentrum

2007/2008

KVALITETSREDOVISNING

1. Inledning och sammanfattning	3
1.2 Presentation av skolan	3
1.4.1 Mål och åtgärder för innevarande år	3
2. Verksamhetens förutsättningar	3
3. Arbetet i verksamheten	6
3.1.2 Kompetensutveckling	6
3.3 Undervisningen	6
3.3.1 Kunskaper	6
3.3.2 Normer och värden	7
3.3.3 Elevers ansvar och inflytande	7
3.3.5 Bedömning och betyg	8
3.3.7 Övergång och samverkan	8
4. Resultat	9

Orsa Lärcentrum 07/08

1. Inledning och sammanfattning

1.2 Presentation av skolan

Inför ht 08 beviljades skolan den nystartade så kallade lärlingsutbildningen på hantverksprogrammet. Detta innebär att eleverna läser halva sin utbildning på en utbildningsplats, och andra hälften på skolan. Vi fick 10 platser från Skolverket och 8 elever började på utbildningen.

Vi fick tyvärr inte ihop tillräckligt antal sökande till att köra igång musik- och ljudproduktionsutbildningen så där hade vi inga intagna elever i årskurs 1.

1.4.1 Mål och åtgärder för innevarande år

Vi började hösten 2008 att arbeta med BRUK (Bedömning, Reflektion, Utveckling, Kvalitet), ett material från myndigheten för skolutveckling. Vi valde att jobba med betyg och bedömning som ett led i utvecklingsarbete på skolan.

2. Verksamhetens förutsättningar

Särvux:

17 elever under vt, 15 elever under ht alla var från Orsa. Två var permobilburna. Eleverna hade olika diagnoser såsom downs syndrom, cerebrala pares, alzheimers och autism m.fl.

Undervisningen har skett i form av kurser på 1,5 tim. Tre elever på träningskolenivå har haft enskild undervisning.

Övriga har arbetat gruppvis 2-6 elever. De flesta har gått 2-3 kurser/vecka.

Ingen ogiltig frånvaro.

11 kurser + endagsstudier erbjöds. Kurserna hade utformats efter elevernas önskemål och behov. Föräldrar, anhöriga och personliga assistenter var också delaktiga. En vecka ägnades åt upplägg av den individuella studieplanen tillsammans med eleverna. En vecka var avsatt för utvärdering.

Dataundervisning lade vi in i några av kurserna eftersom kursplanen inte godtar "data" som eget ämne

Gruv:

27 elever har under höstterminen varit inskrivna på Gruv/Läs- och skriv under längre eller kortare perioder. Av dem är 17 elever med annat modersmål än svenska. De övriga är elever från olika undervisningsgrupper (GyVux, IV och SM) med behov av särskilt stöd. I Läs- och skrivstudion får de hjälp att nå sina individuella mål, speciellt i svenska. En speciell grupp med elever, som nyss lärt sig läsa och skriva smögs igång under höstterminen för att sedan på allvar starta under vårterminen.

Också denna höst har Lars Nääs haft en del av sin tjänst på Gruv/Läs- och skriv, där han undervisat engelska och matematik. Lisa Nilsson och Margareta Larsson har undervisat i svenska som andra språk och Mats Tures har undervisat orienteringskurs i data. Lisa har haft ansvar för samhällsorientering och samhällskunskap och Margareta för läs- och skriveleverna.

SFI:

Gruppstorleken har varierat mellan 10 och 15 i grupperna 2, 3 och 4.

Grupp 1 har hållit sig vid 7 nästan helt muntliga elever som kräver mycket.

De elever som har närmat sig kursslutet har haft flera individuella planeringssamtal.

Vi har arbetslagsdiskussion innan betyg sätts.

Vi har haft en lärare till varje grupp och en elevassistent.

Gyvux:

Tidigare år har gyvux tillämpat flexibelt intag, vilket innebär nytt intag av elever ca var sjätte till åttonde vecka. Denna termin meddelade skolchefen att p.g.a. besparingskrav för BUN rådde osäkerhet om framtiden för den gymnasiala verksamheten vid OLC. Nerdragningar i lärartjänster aviserades, med där av följande nerdragningar på kursutbudet av gymnasiala kurser på OLC för kommande termin – vt 2009. Osäkerheten om gyvux framtid kom delvis att prägla höstterminen. Elever undrade om det var idé att starta kurser om det inte skulle bli någon fortsättning till våren.

En konsekvensanalys skrevs med tanke på följderna av en eventuell minskning/nedläggning av gyvux i Orsa kommun. Eftersom Orsa kommun är en kommun med låg utbildningsnivå, har den gymnasiala delen spelat en viktig roll för kommuninnevånare som vill skaffa kompetens och behörighet för fortsatta studier i högre utbildning.

Under höstterminen fortsatte ansökningar att komma in till gyvux och beslut fattades efter hand om möjlighet att bereda de sökande plats på respektive kurs.

Sedan tre terminer har ett samarbete skett mellan Orsa och Mora kommun vad beträffar den kommunala vuxenutbildningen. Av 43 elever på gyvux kom 8 elever från Mora kommun.

Följande kurser har erbjudits på OLC:

- Svenska A och B
- Engelska A och B
- Svenska 2 A och B
- Matematik A, B och C
- Naturkunskap A och B
- Samhällskunskap A
- Datorkunskap
- Distanskurser

Under höstterminen 2008 har 43 elever varit inskrivna vid den gymnasiala vuxenutbildningen (gyvux). Av dessa har 6 har varit inskrivna på den grundläggande vuxenutbildningen, men läst enstaka kurser på gyvux.

Kurs	Antal inskrivna ht 2008	Antal slutförda kurser	Övrigt
Svenska A	3	1	1 studieuppehåll
Svenska B	5	1	1 avhopp 1 t gruv 2 fortsätter vt09
Svenska 2A	2	2	
Svenska 2B	2	1	1 fortsätter vt 09
Engelska A	7	1	3 t. gruv + IV 2 fortsätter vt09
Engelska B	11	3	6 avhopp 2 fortsätter vt 09
Matematik A	7	4	1 hopp 2 fortsätter vt 09
Matematik B	14	4	1 avhopp 9 fortsätter vt 09
Matematik C	2	2	
Naturkunskap A	4	3	1 avhopp
Naturkunskap B	10	7	1 avhopp 2 fortsätter vt 09
Samhällskunskap A	4		2 fortsätter vt 09
Datorkunskap	13	3	10 fortsätter vt 09
Distanskurser			
Läs- och skrivkurs	5		

Avhopp från kurser beroende på flytt från orten, jobb eller börjat andra skolor.

Regelbundna samtal förs med eleven utifrån respektive kursplanering. I arbetslaget görs elevgenomgångar tre gånger under terminen. Elev som då inte varit aktiv under en längre tid får ett brev med förfrågan om fortsatta studier. I vissa fall kan det vara aktuellt med avbrott av studier.

Enligt ”Mål och strategier för vuxnas lärande” skall ”*Alla vuxna ges möjlighet att utvidga sina kunskaper...*”. Ett sätt att leva upp till det målet är de helt individuella studieplaner som tillämpas på gyvux. Efter samtal med lärare och SYV görs en individuell planering utifrån vars och ens önskemål och förutsättning. Eftersom samtliga nya elever gör en screening i svenska, kan specialläraren bedöma om eleven ska erbjudas extra stöd i Läs- och skriv. Detta har för många elever varit en förutsättning för att klara sina studier på gyvux.

Tre gånger under terminen gör arbetslaget en elevgenomgång av samtliga gyvux-studerande.

De elever som ligger efter i sina planeringar och ej varit aktiva under några veckor kontaktas via brev eller mail.

Nationella prov genomförs i svenska, engelska och matematik

3. Arbetet i verksamheten

3.1.2 Kompetensutveckling

Särvux:

Genom litteratur och tidskrifter ex specialpedagogen och särvuxpedagogen och föreläsningar som delgavs mig genom mina kollegor på särskolan i Mora höll vi mig uppdaterad beträffande läromedel, metoder, nya rön osv. Vi fick rapport om vad som sades på den årliga rikskonferensen. Vi deltog en dag i Falun där det informerades om hjälpmedel för den personkrets som vi arbetar med. Genom nätverkskonferenser och särvuxkonferenser som vi turas om att vara värdar för i Dalarnas län höll vi mig väl informerad om vad som hände inom mitt område.

Gruv:

Under hösten har en halvdag under rubriken "Multihandicap" ordnats för personalen. Föreläsare var Tommy Gillerås.

Också en föreläsning om "Projektet Klass 9A" erbjöds personalen. Några bra, genomförbara, pedagogiska tips följde med hem efter den halvdagen.

Britt-Marie Tegland, lärare, läkare och forskare höll i en dag om kunskap och hjärnans funktion. Mycket intressant och lärorikt.

För att bli bättre på kvalitetsbedömning har all personal på Orsa Lärcentrum börjat arbeta med BRUK och hittills har vi haft fokus på betyg och bedömning.

3.3 Undervisningen

3.3.1 Kunskaper

Särvux:

Från och med 2008-07-01 skulle de nya kursplanerna för grundläggande särvux, som skolverket gav ut, börja att gälla. Vi köpte häftet privat och försökte sätta mig in i det nya. När läsåret 08-09 började i augusti berättade vi för eleverna om vad som gällde då. Det blev ett liv utan dess like, många upprörda känslor hos både elever och föräldrar. Vi kände att vi inte orkade ta steget direkt från det gamla till det nya. Personer med utvecklingsstörning behöver längre tid på sig att ta till sig något nytt. För mig var elevernas välbefinnande viktigast. Vi satte som mål för särvux att sakta men säkert föra in de nya kursplanerna och att när vårterminen närmade sig slutet så skulle både de och arbetet med betygs katalogen vara klart. Vi visste att skolinspektionen skulle komma till oss kommande termin men vi tänkte både på min och elevernas psykiska hälsa. Vi har i möjligaste mån skapat "arbetstillfällen" för några av eleverna.

Gruv:

Svenska, svenska som andra språk, samhällsorientering, samhällskunskap, matematik, engelska och dataorientering är de kurser som eleverna deltagit i på grundskolenivå förutom färdighetsträningen, där elevernas träning för att övervinna och kompensera sina läs- och skrivsvårigheter skett.

Åtta elever har läst matematik på grundläggande nivå. Av dessa har en fått betyg och tre har flyttat. De övriga elever fortsätter med kursen till våren tillsammans med nytilkomna.

Tolv elever har läst svenska som andra språk under hela eller delar av höstterminen och av dessa har en slutfört kursen och erhållit betyg och tre har flyttat till annan ort och fortsätter sina studier där, medan de övriga fortsätter under vårterminen. Under hösten har diagnosmaterial *Lässtandarder*, (Per Måhl) använts för att kontrollera elevernas läsförmåga i förhållande till

kursplanemålen. Många intressanta diskussioner har blivit resultatet av arbetet med dessa diagnoser och för eleverna blir det tydligt vad som krävs t.ex. för godkänd nivå i fråga om läsförmåga. Tre elever klarade av proven utan svårigheter medan de övriga sporrades att arbeta vidare under vårterminen för att komma upp på godkänd nivå. För elever med svenska som andra språk är proven svåra, eftersom de inte har samma bakgrundsförståelse som infödda svenskar.

Tio elever har läst engelska på grundskolenivå. Tre har flyttat till annan ort och de övriga fortsätter till våren.

Sex elever har läst samhällskunskap och av dem har en fått betyg.

Fyra elever har läst samhällsorientering.

Åtta elever har läst orienteringskurs i data.

Under september månad 2008 hade Orsa Lärcentrum besök av Dr Anne Levig från USA, som besökte alla klasser på Orsa Lärcentrum och höll föreläsning på engelska eller svenska om svenskbygden i Minnesota och om litteratur som speglar immigranternas historia. Besöket uppskattades av elever och personal.

SFI:

Elever som behöver öka ordförrådet eller som ej kan tillgodogöra sig den teoretiska undervisningen på ett adekvat sätt får praktik. Elever som har läs- och skrivsvårigheter börjar på GRUV "Läs- och skriv".

Individuell handledning tillämpas.

3.3.2 Normer och värden

3.3.2.5 Miljö

En intention på gyvux har varit att skapa förutsättningar för de studerande att ha en god studiemiljö. Speciell två lektionssalar har utnyttjats av de studerande utöver handledningstid, men inte i så hög grad som varit önskvärt. En datasal finns tillgänglig enbart för de vuxenstuderande.

3.3.2.6 Elevernas närvaro och frånvaro

3.3.3 Elevers ansvar och inflytande

Vi har genomfört utvecklings-, väglednings- och utvärderingssamtal med samtliga elever utifrån deras individuella studieplaner.

Alla nya elever på skolan har fått göra ett screeningstest, för att vi så fort som möjligt skulle kunna fånga upp elever med speciellt behov av stöd och ge dem hjälp i Läs- och skrivstudion.

Gruv/Läs- och skrivgruppen har haft minst 18 schemalagda undervisningspass (60 min) per vecka.

Eleverna uttrycker att de upplever trygghet och delaktighet i gruppen. Några exempel på kulturkrockar mellan elever med olika bakgrund har förekommit och vi lärare har uppmärksammat på situationen och tillsammans med eleverna försökt bearbeta våra olikheter.

Eleverna har haft två representanter i skolkonferensen. Tyvärr har skolkonferensen inte sammankallats alls under hösten, vilket är en brist.

Över lag är eleverna mycket nöjda både med sina egna och personalens insatser under läsåret. Några har upplevt det frustrerande att det finns så små möjligheter att få arbete här i Orsa. De vill att deras studier ska leda till jobb, så att de kan "göra rätt för sig".

Gyvux:

Gyvux har fortsatt med den s.k. Stenungssundsmodellen, vilket innebär att varje elev i samråd med lärare bestämmer studietakt och upplägg av studierna. Lärarna genomför, utöver obligatoriska moment, elevstyrd undervisning, vilket innebär att vi har lektioner kring de områden eleverna önskar. Kurserna blir härmed individualiserade och eleverna ges en möjlighet att hitta sin egen väg att studera. Lärarna finns fortfarande med som undervisande lärare, men har också breddat sin roll genom att utveckla handledarskapet. Arbetsättet är ett steg i att ytterligare utveckla elevernas inflytande och delaktighet.

I samband med studieplaneringen då eleven tillsammans med SYV upprättar en studieplan tillvaratas den studerandes önskemål om studietakt.

Elevinflytande sker också via skolkonferensen, där gyvux har två representanter. På pedagogiskt fika varannan vecka har de studerande möjlighet att framföra synpunkter på verksamheten på OLC.

3.3.5 Bedömning och betyg

För att bli bättre på kvalitetsbedömning har all personal på Orsa Lärcentrum börjat arbeta med BRUK och hittills har vi haft fokus på betyg och bedömning.

3.3.7 Övergång och samverkan

Särvux:

Vi hade mycket kontakt med boendepersonal, elevernas arbetsplatser, personliga assistenter, socialförvaltningen, polisen och församlingsassistenter. De sistnämnda bad mig om hjälp. De upplevde att det var många för dem svårlösta konflikter mellan människorna i den personkrets som vi arbetar med. De bad mig om hjälp att lösa det i skolan. Vi gav därför kursen Religionskunskap (livskunskap) stort utrymme i schemat.

4. Resultat

Utvärdering av studier vid gyvux Orsa Lärcentrum

1. Hurdant var ditt möte med OLC då du gjorde din ansökan?

Dåligt	Mindre bra	Bra	X	Mycket bra
--------	------------	-----	---	------------

2. Hurdant var ditt möte med skolan då du påbörjade dina studier, första skoldagen?

Dåligt	Mindre bra	Bra	X	Mycket bra
--------	------------	-----	---	------------

3. Hur väl överensstämde introduktionen du fick med dina förväntningar och behov?

a) introduktion till arbetsformen

Dåligt	Mindre bra	Bra X	Mycket bra
--------	------------	-------	------------

b) introduktion till ämnena?

Dåligt	Mindre bra	Bra X	Mycket bra
--------	------------	-------	------------

4. Är det något du tycker att vi kan förbättra oss på i mötet med nya elever?

Ja	Nej X
----	-------

5. Hur har du upplevt atmosfär och miljö på skolan?

Dåligt	Mindre bra	Bra	X	Mycket bra
--------	------------	-----	---	------------

6. Hur har du upplevt ditt eget inflytande över dina studier/din studieplanering?

Inget alls	Litet	Ganska stort	X	Mycket stort
------------	-------	--------------	---	--------------

7. Hur överensstämmer dina behov av lärar-/studievägleddarstöd med det stöd du fått?

Dåligt	Mindre bra	Bra	X	Mycket bra
--------	------------	-----	---	------------

8. Hur har du upplevt arbetsmetoden på gyvux

a) handledartider?

Dåligt	Mindre bra	Bra X	Mycket bra
--------	------------	-------	------------

b) prov/provtider?

Dåligt	Mindre bra	Bra X	Mycket bra
--------	------------	-------	------------

c) egenansvar?

Dåligt	Mindre bra	Bra X	Mycket bra
--------	------------	-------	------------

d) delaktighet och inflytande?

Dåligt	Mindre bra	Bra X	Mycket bra
--------	------------	-------	------------

9. Är det något annat du vill att vi ska veta?

- Det vore väldigt synd om komvux skulle försvinna. Om man som vuxen inte kan läsa in det man missat på gymnasiet.
- Synd att man måste åka från Mora och hit, - men det funkar.
- Ni har bra lärare
- Att skolan är den bästa gymnasieskola vi gått på hittills. Här har vi hittat allt som gjort att vi kan prestera mycket och få de betyg vi siktar på.